

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 10 czerwca 2015 r.

Poz. 1911

WOJEWODA LUBELSKI

Rozstrzygnięcie nadzorcze Nr PN-II.4131.265.2015 Wojewody Lubelskiego

z dnia 9 czerwca 2015 r.

**stwierdzające nieważność uchwały Nr VII/60/2015 Rady Gminy Niemce z dnia 30 kwietnia 2015 r.
w sprawie nadania statutu sołectwa Niemce, w części obejmującej § 10 ust. 3 statutu sołectwa,
stanowiącego załącznik do uchwały.**

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VII/60/2015 Rady Gminy Niemce z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie nadania statutu sołectwa Niemce, w części obejmującej § 10 ust. 3 statutu sołectwa, stanowiącego załącznik do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwała Nr VII/60/2015 Rady Gminy Niemce została doręczona organowi nadzoru w dniu 12 maja 2015r.

Działając na podstawie m.in. art. 35 oraz art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, przedmiotową uchwałą Rada Gminy Niemce nadała statut sołectwu Niemce.

Na wstępie należy podnieść, iż stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała rady gminy w sprawie nadania statutu sołectwu, jest aktem prawa miejscowego, który zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP, zaliczany jest do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Odnosi się do niej zatem zasada wyrażona w art. 94 Konstytucji RP, zgodnie z którą akty prawa miejscowego stanowiące są na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Ustawowe upoważnienie do stanowienia przez radę gminy statutu sołectwa zawiera przepis art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami.

Powołany przepis jest rozwinięciem, określonej w art. 5 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym kompetencji rady gminy w zakresie tworzenia jednostek pomocniczych - w tym sołectw. Jednocześnie w art. 35 ust. 3 ustawy ustawodawca ustalił zakres przedmiotowy unormowań, jakie bezwzględnie powinien zawierać statut jednostki pomocniczej, wskazując, iż akt ten określa w szczególności: nazwę i obszar

jednostki pomocniczej (pkt 1), zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej (pkt 2), organizację i zadania organów jednostki pomocniczej (pkt 3), zakres zadań przekazanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji (pkt 4), jak również zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (pkt 5).

W § 10 ust. 2 statutu Rada Gminy Niemce postanowiła, że uchwały zebrania wiejskiego zapadają w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów. Zebranie wiejskie może postanowić o przeprowadzeniu głosowania tajnego (§ 10 ust. 3 statutu).

Zdaniem organu nadzoru wprowadzona przez Radę Gminy regulacja statutu przyznająca zebraniu wiejskiemu uprawnienie do przeprowadzenia tajnego głosowania nie znajduje uzasadnienia w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, a zatem została podjęta bez podstawy prawnej. Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym organami w sołectwie są zebranie wiejskie i sołtys. Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania (art. 36 ust. 2). Ustawodawca stanowiąc poszczególne regulacje dotyczące funkcjonowania sołectwa wskazuje wprost przypadki, w których przeprowadza się głosowanie tajne. Zastrzeżenie ustawodawcy w tym zakresie dotyczy wyłącznie wyboru sołtysa i rady sołeckiej, o czym stanowi przywołany wyżej art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym. W ocenie organu nadzoru jest to niewątpliwie przepis szczególny, który stanowi wyjątek od zasady jawności głosowania. Powyższe oznacza, że Rada stanowiąc statut sołectwa nie jest władna do zawierania w jego treści zapisu upoważniającego do określania w samym statucie wyjątków od zasady jawności głosowania. Jest to wyłączna kompetencja ustawodawcy. Sposób głosowania na zebraniu wiejskim nie jest czysto technicznym sposobem podejmowania uchwał, lecz ma doniosłe znaczenie dla zapewnienia jawności podejmowania rozstrzygnięć przez ten organ. Zdaniem organu nadzoru przyznanie tak szerokiej swobody co do sposobu głosowania na zebraniu wiejskim, polegające na możliwości głosowania w trybie tajnym w dowolnym przypadku prowadzi do naruszenia zasady jawności działalności organów władzy publicznej określonej w art. 61 Konstytucji RP. Przepis art. 61 Konstytucji stanowi gwarancję do uzyskiwania przez obywateli informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Prawo do uzyskiwania informacji obejmuje, zgodnie z ust. 2, dostęp do dokumentów oraz wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu, a ograniczenie prawa, o którym mowa w ust. 1 i 2, może nastąpić wyłącznie ze względu na określone w ustawach: ochronę wolności i praw innych osób i podmiotów gospodarczych oraz ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa. Tryb udzielania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, określają ustawy, a w odniesieniu do Sejmu i Senatu ich regulaminy (ust. 4). Sołectwo, jako jednostka pomocnicza gminy stanowi wyraz dekoncentracji zadań publicznych przekazanych przez gminę.

Pomocniczy charakter jednostek pomocniczych, o których mowa w art. ustawy o samorządzie gminnym, wyraża się w przejmowaniu na podległym im obszarze zadań publicznych i ułatwianiu tym samym ich realizacji przez gminę. Z prawnego punktu widzenia pomocniczość jednostek przejawia się w przekazywaniu im przez gminę części kompetencji decyzyjnych. Status publicznoprawny sołectwa wyznaczony jest zatem przede wszystkim, poprzez uprawnienia (kompetencje, zadania) publiczne, a więc zdolność do załatwiania określonych spraw publicznych. Zebranie wiejskie będące organem uchwałodawczym w sołectwie jest organem władzy publicznej, zatem wskazane regulacje dotyczące jawności działalności organów władzy publicznej mają w pełni zastosowanie do jego działalności. Wyłączenie jawności głosowania dopuszczalne jest na drodze ustawowej. W takim wypadku wyłącznie przepis ustawy – a nie akt niższego rzędu, jakim jest statut sołectwa – może regulować kwestie trybu głosowania. Reasumując, zasada jawności życia publicznego nie może być rozumiana wąsko, jako jawność obrad zebrania wiejskiego, lecz szeroko jako również jawność głosowań dokonywanych przez to zebranie.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr VII/60/2015, we wskazanym zakresie, jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Otrzymują:

1) Wójt Gminy Niemce,

2) Przewodniczący Rady Gminy Niemce.

WOJEWODA LUBELSKI

Wojciech Wilk